

П Р А В И Л А

**ЗА ПРОЦЕДУРНИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА
ПРОВЕРКА НА ОРИГИНАЛНОСТТА И
АВТЕНТИЧНОСТТА НА ДИПЛОМНИ И
ДИСЕРТАЦИОННИ РАБОТИ,
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И САНКЦИОНИРАНЕ НА
ИЗПИТНИ ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО ВЪВ
ВУАРР**

Пловдив, 2017 г.

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:

/проф. д-р инж. Д. Димитров/

Дата: 14.03.2017 г.

ПРАВИЛА

ЗА ПРОЦЕДУРНИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ПРОВЕРКА НА ОРИГИНАЛНОСТТА И АВТЕНТИЧНОСТТА НА ДИПЛОМНИ И ДИСЕРТАЦИОННИ РАБОТИ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И САНКЦИОНИРАНЕ НА ИЗПИТНИ ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО ВЪВ ВУАРР

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила отразяват политиката на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите за зачитане на интелектуалната собственост и правата на авторите чрез откриване и предотвратяване на заплахата от разпространение на неприемливи академични практики, в това число и директното използване на чужда интелектуална собственост.

Чл. 2. Правилата са създадени в съответствие с Правилник за устройството и дейността на ВУАРР, Правилник за организиране и осъществяване защитата на интелектуалната собственост във ВУАРР и Етичния кодекс на академичната общност на ВУАРР.

Чл. 3. Оригиналността и автентичността на дисертационни, дипломни и изпитни работи се доказва чрез специализирана процедура за проверка за плагиатство.

Чл. 4. Под „плагиатство” се разбира неправомерното използване на работата на друг автор и представянето ѝ като своя. Плагиатството включва използване на фрази, клаузи, изречения, параграфи или по-дълги откъси от публикувани или непубликувани работи, включително от интернет, без цитиране на източника.

Чл. 5. Формите на плагиатство са:

- (1) Директно цитиране на текст, данни, илюстрации, таблици и други научни резултати без позоваване на източника;
- (2) Използване на раздели от книги, публикации, доклади, монографии, дисертации и научни тези без подходящо цитиране;
- (3) Заимстване на идеи, задачи, експерименти или резултати;
- (4) Използване на параграфи от работата на друг автор без позоваване;
- (5) Използване на идеите на някой друг, без да се цитира първоизточникът;
- (6) Използване на текстове от интернет или онлайн източник и представяните му като собствена работа, без да се дава правилна препратка (цитиране).

Чл. 6. Под „самоплагиатство” се разбира копиране/възпроизвеждане в част или цялостно на собствена публикувана работа, без да се дава правилна препратка към нея.

Чл. 7. Основни насоки за избягване на плагиатство включват:

1. Винаги да се дава дължимото на оригиналния автор и да се прави правилно цитиране и позоваване.
2. Изречението да се поставя в кавички, ако даден текст се цитира дословно.

Чл. 8. Превантивната работа за избягване на плагиатство включва организиране на семинари и/или електронни курсове със студенти, докторанти и преподаватели с цел запознаване с практиката за цитиране и избягване на плагиатството.

Чл. 9. (1) С цел да се подпомогнат студентите, докторантите и преподавателите в проверката за предотвратяване на плагиатство ВУАРР осигурява използването на специализиран софтуер (Advego Plagiatus, <https://advego.ru/plagiatus/>) за разкриване на плагиатство.

(2) Научните ръководители и техните студенти/докторанти имат свободен достъп до посочения в чл. 9, ал. 1 софтуер за разкриване на плагиатство при провеждане на предварителната проверка на дипломните/дисертационните работи.

II. ПРОВЕРКА И ОТКРИВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО ПРЕДИ ЗАЩИТА НА НАУЧЕН ТРУД

Чл. 10. Проверката за плагиатство преди защита на дипломна работа става по следния начин:

1. При предаване на дипломната си работа дипломантът задължително представя на научния си ръководител собственоръчно подписана декларация (*Приложение 1*), че е автор на текста.

2. Научните ръководители работи извършват проверка и изготвят отчет за верификация, генериран от софтуера за разкриване на плагиатство.

3. При отсъствие на плагиатство дипломантът се допуска до защита на дипломната си работа.

4. При установяване на плагиатство научният ръководител взема решение съгласно чл. 12.

Чл. 11. Проверката на плагиатство преди публикуване на дисертационни трудове става по следния начин:

1. Научният ръководител прави проверка за плагиатство на проекта на дисертационния труд чрез софтуера за проверка на плагиатство съгласно чл. 9, ал. 1.

(2) При предаване на проекта на дисертацията си за разглеждане от първичното звено докторантът представя:

1. Декларация за оригиналност и автентичност на дисертационната работа (*Приложение 2*);

2. Декларация за проведена проверка за плагиатство чрез софтуер (*Приложение 3*) и отчет за верификация на проекта на дисертацията, генериран от софтуера.

(3) Отчетът за верификация на проекта на дисертацията се предоставя на членовете на научното жури заедно с документацията по процедурата за защита.

Чл. 12. Процедурата за действие и санкции при установяване на плагиатство включва:

(1) Ако в проекта на дипломната работа/дисертационния труд се установи плагиатство, се докладва на ръководителя на катедрата. По негова инициатива катедреният съвет провежда среща със студента/докторанта и се запознава с неговата позиция по случая. В резултат на изслушването катедреният съвет представя своите препоръки, вземайки предвид следното:

1. *Сходството между документите е в границите на не повече от 20%*. Зачитат се някои оригинални научни резултати на автора (студента/докторанта), като се отчита, че всички оригинални източници са коректно цитирани. Сходството не е от такъв характер, че директно да засяга оригиналните заключения на научното изследване. Стига се до заключението, че по-нататъшни действия не са необходими и може да се разреши на студента/докторанта да представи дипломната си работа/ дисертационния си труд.

2. *Самоплагиатство*. Когато след проверката се появят съмнения, че работата на студента/докторанта съдържа елементи на самоплагиатство, научният ръководител представя декларация за изключване на самоплагиатство (*Приложение 3*). Уточняват се статиите, които са били публикувани от докторанта във връзка с работата по

дисертацията. Провежда се повторна проверка чрез софтуера за проверка на плагиатство, указан в чл. 9, ал. 1, при която от проверката се изключват само тези публикации. Изисква се студентът/ докторантът да представи отново работата след съответно коректно цитиране. Ако публикуваната работа е в съавторство с други автори, студентът/докторантът трябва да представи писмо за съгласие от съавтора(ите) и издателя, че му разрешават да използва работата в своята дисертация.

3. *Ниско ниво на плагиатство.* Когато плагиатството е в резултат на небрежност или без намерение за измама и приликата между документите е незначителна, на студента/докторанта се разрешава да представи отново работата след подходящо цитиране.

4. *Средно ниво на плагиатство.* Когато се установят пропуски, като напр. неподходящо цитиране или копиране само на няколко параграфа, се отчита, че намерението за измама е много ниско и може да се дължи на липса на информация. Сходството в документите е извън критичните граници. В този случай на автора може да бъде позволено да представи отново своята работа с подходящо цитиране и с предупреждение да не повтаря отново грешката.

5. *Високо ниво на плагиатство.* Установен е обективно доказан (от отчета за плагиатство), умишлен и планиран опит за копиране на работата на друг автор или голямо количество данни, взети от работа на друг автор, или източник на данни за копиране и др. Доказано е, че намерението за измама е ясно. Този случай се докладва на Етичната комисия на ВУАРР, която изготвя писмен доклад с предложение за предприемане на конкретни мерки и санкции съгласно чл. 21 ал. 2 от Етичния кодекс на академичната общност на ВУАРР.

III. ПЛАГИАТСТВО, УСТАНОВЕНО СЛЕД ПОЛУЧАВАНЕТО НА НАУЧНАТА СТЕПЕН

Чл. 13. В случай, когато в деловодството на висшето училище постъпи докладна записка за съмнения за плагиатство, след като научната степен вече е присъдена:

1. Ректорът назначава със своя заповед експертна комисия, която да разследва обвиненията в плагиатство.

2. Комисията изготвя и представя доклад със заключения и препоръки.

3. Експертната комисия дава възможност за изслушване на заинтересованите страни.

4. Председателят на експертната комисия изготвя и представя пред Академичния съвет доклад, в който се представят заключения от проведеното разследване.

5. След гласуване Академичният съвет излиза с официално становище по случая.

IV. ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО ПРИ ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Чл. 14. (1) Като изпитна измама от страна на студентите и докторантите при явяване на писмено изпитване се класифицират следните действия:

1. преписване или опит за преписване по време на писменото изпитване за проверка на знанията и уменията на студентите и докторантите;

2. подсказване по време на писменото изпитване;

3. облагодетелстване на студентите и докторантите или поставянето им при субективни условия, в т.ч. ходатайства за вземане на изпит от страна на преподаватели или други заинтересовани лица;

4. ако се установи, че вместо студента/докторанта се явява друго лице;

5. ако студентът/докторантът говори по време на писменото изпитване;

6. при установяване на фалшифициране и подмяна на изпитни резултати;

7. при установяване на фалшифициране, укриване, подправяне на документи, попълване на неверни данни и други документни измами;

8. при неразрешено изнасяне и разпространяване на изпитен материал.

(2) За плагиатство от страна на студентите и докторантите при явяване на писмено изпитване се смятат действията, описани в чл. 4, 5 и 6 от настоящите правила.

Чл. 15. Преподавателите трябва да създадат условия, които не толерират и не поощряват плагиатство и измами от страна на студентите и докторантите при явяване на писмено изпитване за проверка на знанията и уменията им.

Чл. 16. Установяването на плагиатство на студентските разработки се осъществява от съответния изпитващ преподавател чрез софтуера за проверка на плагиатство съгласно чл. 9, ал. 1.

Чл. 17. (1) Установяването на изпитна измама се осъществява в деня на писменото изпитване от изпитващия преподавател в присъствието на останалите студенти/докторанти.

(2) В случай на измама, опит за измама или за възпрепятстване на провеждането на писменото изпитване оценяващият екип оформя писмен протокол, подписан от членовете на оценяващия екип, от студента/докторанта и от двама свидетели. При отказ на студента/докторанта да подпише протокола двамата свидетели удостоверяват отказа му със своите подписи. Протоколът се представя на декана на факултета, който взема решение дали да докладва случая на Етичната комисия на ВУАРР.

Чл. 18. При установяване на изпитна измама или плагиатство от страна на студентите/докторантите при явяване на писмено изпитване Етичната комисия може да наложи следните санкции:

1. забележка;
2. анулиране на изпита;
3. незачитане на представените материали в резултат на установено плагиатство;
4. предупреждение за отстраняване от ВУАРР за определен срок от време;
5. отстраняване от ВУАРР при повторно подобно провинение.

Чл. 19. (1) При налагане на санкциите се спазват следните принципи:

1. Санкциите се налагат с цел да се предотврати извършването на подобни нови нарушения.

2. Тежестта на санкцията трябва да съответства на тежестта на извършеното нарушение.

3. За едно конкретно нарушение може да бъде наложено само едно наказание.

4. Могат да бъдат налагани само тези санкции, които са предвидени в нормативен акт или в този правилник.

(2) Санкциите се налагат в двуседмичен срок от установяване на съответното нарушение.

Чл. 20. Санкциите, предвидени в чл. 18, се налагат със заповед на Ректора.

Чл. 21. В едноседмичен срок студентът/докторантът може да обжалва наложената му санкция, като подаде писмено възражение до Ректора.

IV. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. При необходимост Академичният съвет на ВУАРР взема решения за ползване на друг специализиран софтуер за проверка на плагиатство.

§2. Правилата за процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи са приети на заседание на АС – Протокол № 52 от 10.03.2017 г.

Образец на декларация за авторство на текста на дипломна работа

ДЕКЛАРАЦИЯ

от, Фак. №
(име, презиме и фамилия)

Специалност
(наименование на специалността)

с научен ръководител
(акад. длъжност, научна степен, име и фамилия)

Аз, долуподписаният
(име, презиме и фамилия)

декларирам със собственоръчния си подпис, че съм автор на текста на дипломната си
работа и не съм плагиатствал идеи и текстове от други автори.

Дата:

Подпис:

Образец на декларация за оригиналност и автентичност на дисертационен труд

ДЕКЛАРАЦИЯ

от
(име, презиме и фамилия)

докторант от професионално направление

.....
(наименование на професионалното направление)

по докторска програма
(наименование на докторската програма)

с научен ръководител
(акад. длъжност, научна степен, име и фамилия)

Аз, долуподписаният
(име, презиме и фамилия)

декларирам със собственоръчния си подпис, че съм автор на текста на дисертационния си труд и не съм плагиатствал идеи и текстове от други автори.

Дата:

Подпис:

Образец на декларация за проведена проверка за плагиатство

чрез софтуера по чл. 9, ал. 1 от Процедурните методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи, предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство във ВУАРР

ДЕКЛАРАЦИЯ

от
(име, презиме и фамилия)

научен ръководител
(акад. длъжност, научна степен, име и фамилия)

на докторант
(име, презиме и фамилия)

от професионално направление
(наименование на професионалното направление)

по докторска програма
(наименование на докторската програма)

Аз, долуподписаният
(име, презиме и фамилия)

декларирам със собственоръчния си подпис, че съм провел проверка за плагиатство на текста на дисертационния си труд чрез софтуера по чл. 9, ал. 1 от Процедурните методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи, предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство във ВУАРР.

В подкрепа на тази декларация прилагам отчет за верификация на проекта на дисертационния труд, генериран от софтуера по чл. 9, ал. 1 от Процедурните методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи, предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство във ВУАРР.

Дата:

Подпис: